

Mir ljudem na zemlji!

*
Radostne in
srečne božič-
ne praznike
članom orga-
nizacije in nji-
hovim
družinam želi
Centrala ZZD

*
Naročnikom
in čitateljem
blagoslov-
ljene praz-
nike — želi
Uprava in
uredništvo
„Slovenskega
delavca“

**Prihodnja
številka
našega lista
izide
1. I. 1941**

Nad ves svet je legla noč. Kakor mōra je tesnoba v srcih narodov. Vsi trepetajo pred jutrašnjim dnem, ko naj bi zločin tudi nanje razlil svoje strahote.

Resnična Luč je ugasnila človeštvu, da iz zmede časov več ne najdejo pota v svetlobo, ne spoznajo steze do sreče. V dušah je zamrl božji sij, ki je odsvit Resnice, laž pa je z nasiljem in v grehah pomorila radost in veselje mnogih src.

Mnogi sedaj v brezupu lačni in napol nagi sredi obilja sveta dvigajo svoje pesti in zažigajo plamenice za svetovni požar. Mnogi delajo to v preobilju iz objestnosti. Zanetili so požar, ki ga je v temo sveta vrglo sovražstvo, se koljejo v bratomornih bojih. Človeška kri teče v potokih.

Bila je resnična Luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, rojenega za ta svet. Toda svet jo ni spoznal. Bilo je Dete iz Betlehema, ki je prišlo med svoje, pa ga svojci niso sprejeli. Bila je božja Luč, ki razsvetli vsa-

kega človeka in ga prerodi v božjega otroka. Svojo srečo nosi s seboj, svoj blagoslov in svoj mir za vse; za poedince, za narode sveta in za zemeljske celine.

V pošastno borbo naših dni, v neprodarno temo, iz katere na viden ni izhoda, še vedno sije ta Luč za naše razsvetljenje. V Njej je resnica življenja in upanje srečnih, lepših dni. Samo v Njej je utemeljen angelski pozdrav: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Ob svetonočnih jaslicah zato letos pokleknimo. Ob ponižnem Detetu, ponižno svojo glavo sklonimo. Zase in za ves svet vdano prosimo, da nam to Dete prinese in ohrani mir, ki ga svet ne more dati sam iz sebe. Molimo, da se po milosti svet vrne k svojemu Bogu in postane deležen betlehemskega blagoslova in miru: Mir ljudem na zemlji!

MIR LJUDEM NA ZEMLJI!

Naš oče in pokrovitelj je mrtev

V mrzlo zimsko jutro je kot krik zlih duhov planila vest, da je v Beogradu v svojem skromnem domu zatisnil po težkem življenjskem boju svoje oči voditelj slovenskega naroda in poseben prijatelj malega slovenskega človeka, delavca in kmeta dr. Anton Korošec. Obmolnilo je plemenito srce našega voditelja, ki je zajel in v njem nosil vse težave in križe slovenskega naroda, zanj trpel in krvavel, bil preganjan, pa je zopet po dneh teme vstal kot triumfator, ki pelje ne oziraje se na trpljenje in udarce, ki mu jih zadaja življenje, svoj narod, katerega voditelj je, k zmagi. Vera, upanje in ljubezen so tri odlike, katere bi moral imeti v svojem srcu vsak človek. Toda le malo jih je, katerim so te odlike lastne. O našem dr. Korošcu moremo reči, da je bila njegova vera tako velika, da je s smehom junaka, ki prezira nevarnosti, šel preko vsega v borbi za pravično stvar svojega naroda. Upal je. V tem upanju nikoli ni klonil, kajti upanju se je pridružila vera, da pravična in poštena stvar, katere izvrševalec je bil po odločitvi Previdnosti, ne more propasti, pa četudi je gažena v blato — Ljubil je, Njegovo srce ni poznalo meja, njegovo srce je jokalo, ko je jokal njegov narod v dneh trpljenja, pa je tudi vriskalo v dneh veselja in zmag. To srce našega voditelja je bilo v ljubezni tako veliko, da je v njem našel svoj utrip sleherni Slovenec. V smrti je bil enak svojemu učitelju dr. Janezu Ev. Kreku, ki je prav tako zadet od kapi ob koncu svetovne vihre, zapustil slovenski narod in odšel k Vladarju sveta prosit zanj, da bi mu zasijalo sonce svobode. Dvoje src — Krekovo in Koroščevo — je v svoji ljubezni zadnja desetletja objemalo in grelo Slovence in z voditeljsko roko kot Mojzes peljalo svoj narod iz teme sužnosti soncu naproti. Težka in trnjeva pot je bila to. Dnevi polni borb prečutih noči v skrbi za svoj narod so spremljali naša dva voditelja Kreka in Korošca, da so njihova srca, v katerih se je zgoščal ves nemir in strah pred temno bodočnostjo svojega naroda umolknila. V dneh ko milijoni Slovencev trepetajo za svojo usodo je odšel k Vladarju sveta, da pred Njim prečita majsko deklaracijo svojega naroda dr. Anton Korošec.

Gotovo je, da veličine Koroščevega genija danes ne moremo zajeti v besedah, zgodovina bo o njem pričala, da je umrl veliki Slovenec, veliki Jugoslovčan, apostol evropskega miru, simbol dela, žrtev in ljubezni za svoj narod, ki bo nas združeval v nepremagljivo celoto.

Tudi slovensko delavstvo je videlo v njem svojega očeta, ki je z modro in previdno kretnjo ob upoštevanju potreb vseh stanov, boril se za duhovno in materialno rast slovenskega delavskega stanu. Socialne reforme iz l. 1937 so tudi njegove reforme. Spominjamo se ga iz njegovih političnih nastopov, v katerih je bila vedno podana zahteva po čim boljši ureditvi socialnega življenja našega naroda. Delavstvo Zveze združenih delavcev se ga spominja iz sijajnega tabora svoje organizacije 4. junija 1939 l., ko je preprost kot vsakdanji kruh delavec med delavci govoril zbranim članstvu o nalogah njihove strokovne organizacije, kajti gledal je v Zvezi združenih delavcev nosilko bodočega družabnega reda, slonečega na vzajemnosti stanov, za katerega uresničitev je po mladini in po ZZZD pripravljaval postojanke, da bo npravstveno trden iz duha naroda in socialnih načel Cerkve.

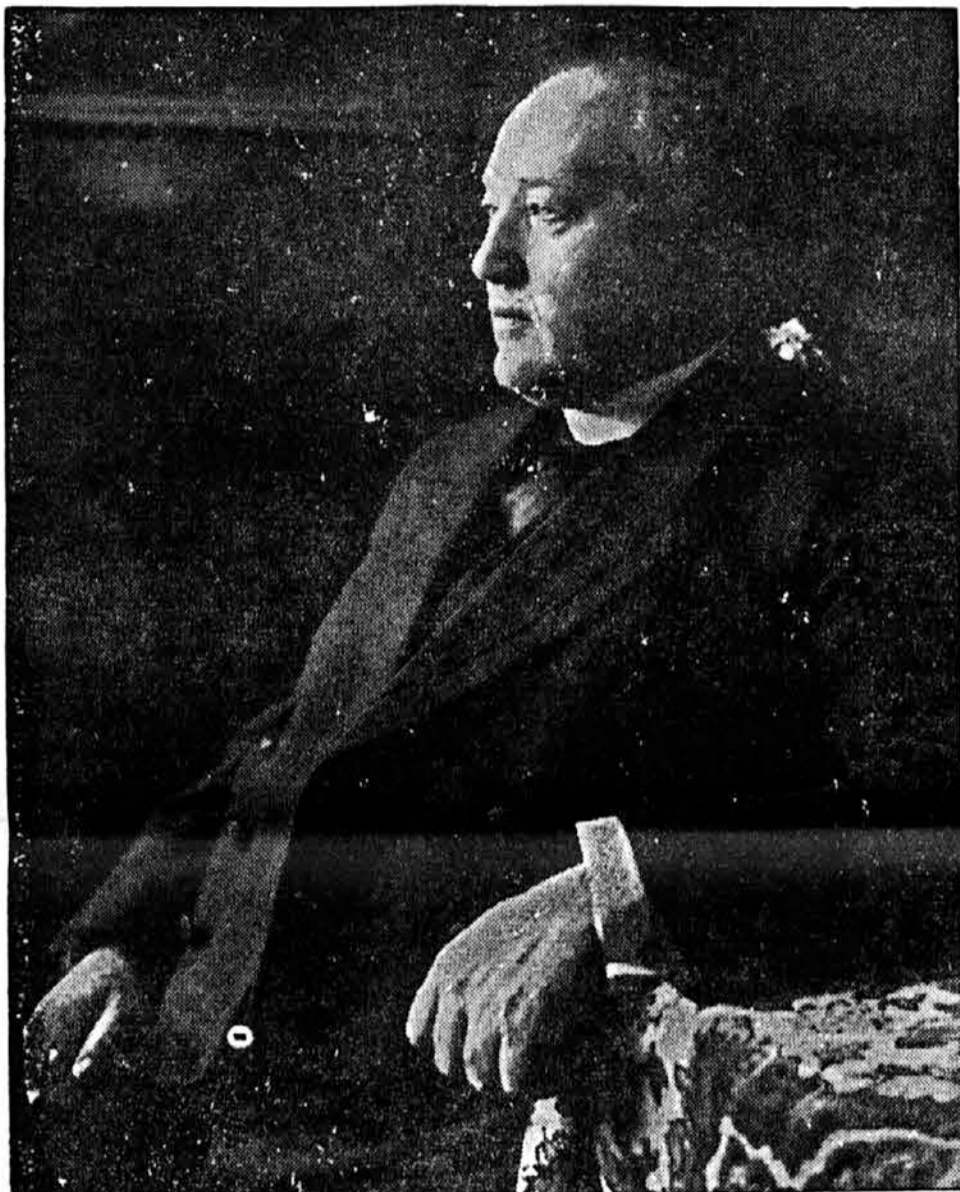
Naši viničarji se ga spominjajo iz tabora pri Jeruzalemu, ko je kot fant z nageljem in rožmarinom na prsih primahal po Bradeškovi cesti med vinogradi k prijazni cerkvi jeruzalemski. Domač je bil med temi ljudmi, saj je bil sin prav te zemlje, tako mehke in opojne, pa tudi trde in krute, ki iz svojih nedrij le za ceno potnih kapelj daje našemu viničarju tanek kos kruha. Prišel je med svoje. Iz tribune je govoril preprosto viničarjem, ki so sedeli po bregu okoli cerkve in poslušali svojega Učitelja. Po njegovem odhodu je nebo zajokalo, po ilovnatih poteh so tekli potoki njegovih solza, mi pa nismo čutili, da to nebo joka za sinom te zemlje, ki je zadnjikrat ta dan obiskal te vinske gorice in svojim rojakom govoril poslednjikrat, jih bodril naj v svoji borbi ne omagajo.

Svojih obljub ni pozabil. Danes ob smrti svojega rojaka naši viničarji in z njimi vse na-

še delavstvo joka, izgubilo je svojega očeta in pokrovitelja.

Zgodovina njegovega boja za narod

V srcu slovenske Štajerske in zelene Prekije, ob vznožju vinskih slovenskih gor se je v majhni vasi Biserjani pri sv. Juriju ob Ščavnici 12. maja l. 1872 rodil dr. Anton Korošec. Tudi njemu kot vsem našim vodilnim duhovom je tekla njegova zibelka v preprosti kmečki hiši, ki mu je dala slovensko in globoko versko vzgojo. Ljudsko šolo je obiskoval doma, nato pa l. 1883 in 1884 gimnazijo v Ptujju, naslednja leta pa v Mariboru kot gojenec dijaškega semenišča. Stopil je v bogoslovje v Mariboru kot gojenec dijaškega semenišča. Stopil je v bogoslov-

je v Mariboru in je bil za duhovnika posvečen l. 1895. Nekaj časa je kaplanoval na Sladki gori pri Ponikvi, kasneje pa v Marembergu, nakar je nastopil službo učnega prefekta v dijaškem semenišču v Mariboru, kjer je ostal do l. 1902.

Delo iz mladih dni

Ze zgodaj je dr. Korošec posegel v narodno prosvetno delo. Zgodaj je prijel tudi za pero in je pri literarnem listu dijaškega semenišča sodeloval s svojimi članki. Začel je pa tudi dopisovati v »Slovenskega gospodarja«. Prijateljstvo z dr. Jan. Ev. Krekom mu je omogočilo, da se je uveljavljal z sociološkimi članki v listu bogoslovcev »Lipica« in »Slovenec«. Kasneje je postal urednik in je bil zaradi napada na Nemce obsojen na 6 mesecev zapora. Ker se je v časopisu boril za pravice štajerskih Slovencev in jezikovnem pogledu, je kmalu pridobil tovariše Jelovška in Kovačiča, ki so okoli l. 1900 začeli zbirati okoli sebe mlade in s tedanjim političnim mrtvilom in slogaštvom nezadovoljne duhovnike. Začeli so javno nastopati na shodih in društvih in buditi narodno zavest. Dr. Korošec je nastopil vedno odločneje na političnih shodih in je na ustanovnem zboru kat. političnega društva v Slov. Bistrici 9. junija 1901 ostro obsodil tedanje slovensko politiko na Štajerskem ter zahteval ustanovitev odločno slovenske in katoliške kmečke stranke. Dr. Korošec je stopil v politično areno, kjer se je moral boriti proti predsodkom v lastnih vrstah in proti nemškutarjem. Končna ločitev duhov je bila izvedena na Štajerskem jeseni l. 1906., ko so ustanovili drugi liberalci Špindler, Kukovec, Karba in drugi v Celju Narodno stranko za Štajersko. Katoliški Slovenci na Štajerskem so prav zaradi tega najprej spremenili dotedanji pododbor slovenske socialno krščanske zveze v samostojno zvezo na Štajerskem in izvolili za njenega predsednika Korošca. 21. jan. 1907 so že ustanovili svojo po-

litično stranko pod imenom »Slovenska kmečka zveza za Štajersko«. Korošec je to politično organizacijo vodil s požrtvovalnim delom in zlasti poudarjal pomen gospodarske in prosvetne osamosvojitve Štajerske. Ker so se bližale volitve za štajerski zbor, je Korošec v januarju 1909 ustanovil »Stražo«, časopis za slovenske katoliške Štajerce za volitve, pri katerih je »Slovenska kmečka zveza« za Štajersko tudi zmagala. V splošni kuriji je bil izvoljen dr. Korošec in postal predsednik slovenskega kluba.

Borba za pravice Slovencev v monarhiji

V državnem zboru je bil dr. Korošec poleg dr. Kreka najbolj vidna politična osebnost. Ko je za časa svetovne vojne dr. Šušteršič zaradi oportunistične politike izgubljal zaupanje, je odložil predsedstvo. Predsednik je postal dr. Korošec, ki je sklical l. 1916 v Gradec sejo hrvatsko-slovenskega kluba. Leta 1917. so ga vsi Jugoslovanski poslanci, združeni v Jugoslovanskem klubu, izvolili za predsednika. Dr. Korošec je začel veliko narodno gibanje, označeno z majsko deklaracijo, ki jo je prebral 30. maja 1917 ob zopetni otvoritvi parlamenta na Dunaju. Ta deklaracija je postala temelj vsemu narodnemu gibanju Slovencev. Cela vrsta taborov je spremljala to njegovo delo. Največja manifestacija je bila 23. in 24. marca l. 1918 v Ljubljani, ko so zastopnice slovenskega ženstva izročile dr. Korošču knjigo z 200 tisoč podpisov za majsko deklaracijo. Razpad avstro-ogrske monarhije se je bližal. 5. in 6. oktobra 1918 se je v Zagrebu ustanovilo »Narodno vječe« Slovencev, Hrvatov in Srbov, za predsednika je bil izvoljen dr. Korošec. Dr. Korošec je odpotoval v Ženevo, kjer se je sešel s tamkaj delujočim Lazom Markovičem ter takoj povabil na razgovore še Pašiča in Trumbiča. Že 4. novembra je dr. Korošec izročil zavezniškimi vladam noto, v kateri je zahteval, da priznajo »Narodno vječe« v Zagrebu kot vlado za Jugoslovane bivše monarhije. Pašič je 7. novembra v imenu srbske vlade priznal »Narodno vječe« kot zakonito vlado Jugoslovčanov bivše monarhije. 1918. l. v decembru se je v Beogradu proglasila kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. V svobodni državi.

20. dec. 1918 je bila v Beogradu sestavljena prva vlada nove jugoslovanske države. Mesto podpredsednika je prevzel dr. Korošec. V Vesničevi vladi je dr. Korošec predložil avtonomistične načrt ustave, ki je bil predložen tudi ustavodajni skupščini kot oddvojeno dr. Koroščevo mišljenje. Dr. Korošec je tudi vplival na dr. Protiča, da je vzel v svoj ustavni načrt Slovenijo kot samostojno pokrajino in slovensčino kot državni jezik. Od konstituante je bil dr. Korošec zvest svojemu proticentralističnemu programu. V svojem političnem življenju je zavzemal važna in odločilna mesta, na katerih se je pokazal vedno kot celega moža, moža širokega političnega obzorja in precizne taktike, pri kateri le redkokdaj zgreši svoj cilj, ki ga zasleduje.

Njegovo delo za sporazum

V maju l. 1932 ga je počastil slovenski narod ob njegovi 60 letnici. V januarju l. 1933 je bil prebran iz Slovenije v internacijo, v kateri je prebil vsega skupaj 21 mesecev. 23. junija 1935 je kr. namestništvo pozvalo dr. Korošca v vlado in mu zaupalo notranje ministrstvo, v katerem naj bi s svojo modrostjo, izkušnostjo in vseobsežnim znanjem pomagal ublažiti politične strasti. Na tem odgovornem mestu je blazil politična nasprotstva, opozarjal, rotil in utiral pot političnemu pomirjenju in sporazumu. Pri volitvah l. 1938 mu je slovenski narod izrekel za to delo priznanje kot še nobenemu politiku. Kmalu po volitvah se je umaknil iz notranjega ministrstva in je bil odlikovan z najvišjim odlikovanjem Karadjordjeve zvezde I. stopnje. Nekaj časa za tem je prevzel predsedstvo senata. Njegova prizadevanja za narodni sporazum so bila kronana 26. avgusta 1939 s sporazumom med Srbi in Hrvati. Slovenija se je zavedala, kaj pomeni njen dr. Korošec. 20. februarja mu je Ljubljana izročila diplomu častnega občanstva, 11. junija 1939 pa mu je izročilo 322 slovenskih

občin diplome častnega občanstva. Za zasluge, ki si jih je pridobil za naše najvišje kulturne ustanove, zlasti za slovensko univerzo, je bil 7. dec. l. 1939 imenovan za častnega doktorja Alme matris. Bogata in pestra je bila njegova politična pot. Na odgovornih in vabljenih mestih ni pozabil svojega slovenskega naroda, ostal je njegov veren sin, za katerega je trpel in se vedno prizadeval, da bi ga pripeljal k političnemu idealu, po katerem hrepenimo Slovenci. Izgubili smo očeta, izgubili voditelja, ki nas je pripeljal iz črnih dni v svobodno in nedeljivo Jugoslavijo.

Slovo od kraljevskega Beograda

Naš voditelj je izdihnil svojo dušo okrog 7. ure zjutraj v svoji skromni sobici o kateri pišejo zagrebške »Novosti«, da je skromna, preskromna saj meri v dolžino komaj 3 m v širino 2½ m. V njej je samo železna postelja in skromna nočna omarica, brez vsakega drugega pohištva. V tej samostanski celici se je poslovil od sveta in odšel na zadnjo avdienco k Vladarju sveta prosit lepših dni za svoj ljubljani narod. Kmalu po smrti je bil obveščen Nj. Kr. Vis. knez namestnik Pavle, ki je med prvimi prišel kropit našega voditelja. Nemo se je zazrl v njegov blede plemeniti obraz, nakar ga je pokropil in izjavil: »Nisem izgubil le velikega državnika, izgubil sem tudi svojega velikega prijatelja.« Takoj nato so truplo dr. Korošca odpeljali v prosekuro belgrajske drž. bolnice, kjer so ga balzamirali. Po balzamiranju je bil položen na mrtvaški oder v sejni dvorani senata kr. Jugoslavije. Množice belgrajčanov premožnih in revnih so v trumah obiskovale blagega pokojnika, hoteč se še zadnjokrat posloviti od človeka, ki je v sebi združeval v harmonično celoto vse oblike državnika, pa tudi vse odlike svojega naroda, katerega sin je bil. Pogreb v Beogradu je pokazal, kako priljubljen je bil. Od njega so se poslovili njegovi politični sodelavci in prijatelji, pa tudi zastopniki tujih držav, ki so gledali v dr. Korošcu politika svetovnega formata.

Na poti v Domovino

Rezko je zapiskal vlak v zimsko sivino in odpeljal z Beogradske postaje svoje plemenito breme. Tisoč rok se je za njim iztegnilo, tisoč oči je zajokalo ob zadnjem slovesu, toda vlak se je neoziraje na želje tisočih src zgubljal v daljini in hitel v zimsko noč proti Sloveniji, kjer bo slednji počitek našlo telo tega plemenitega človeka, ki je za zemljo slovensko izgoreval v trpljenju in žrtvah. Vlak se ni ustavljal. Le na glavnih postajah je za kratek hip postal, in se odpočil. Mrz in noč niso zadržali njegovih ljubiteljev, da se ne bi od njega slednjokrat poslovili. V Slavonskem Brodu so bile zbrane na peronu slovenske delavske družine, v Zagrebu so ga čakali zagrebški Slovenci, v Brežicah slovenski fantje in dekleta, njegova avantgarda s plamenicami v rokah, prav tako v Rajhenburgu, Zidanem mostu, Trbovljah trume našega delavstva in mladine, ki je z bakljami proti nebu prisegala, da bo branila njegovo dediščino: vero v Boga, narod in državo. Vlak pa je drvel naprej, le šepet Očenašev je odmeval v zimsko noč, kot bi listje v vrhah zagrabil veter in ga v blagoslovljenih zamahih metal na to sveto slovensko zemljo.

V srcu Slovenije — v beli Ljubljani

Slovenski fantje in akademiki, ki so spremljali truplo svojega Učitelja iz Beograda domov, so na Ljubljanskem peronu dvignili krsto in jo prenesli v dvorec banske palače v Ljubljani, kjer je bila položena na mrtvaški oder. Od prvih ur, ko se je Ljubljana prebudila, pa do poznega večera so ga prihajale kropit množice ljudi ne oziraje se na politično prepričanje in na položaj, ki ga v življenju zavzemajo. Oče ob palici s polhovko na glavi, preizkušen v borbah za narodno osvobojenje je sledil visokemu vojaškemu odličniku, žena, ki je zbirala podpise za majniško deklaracijo, je nemo zrla v mrtvaško goreče sveče, ki so živo nasprotje onih dni, ko je dr. Korošec ves mladosten, poln borbe mladostne neustrašenosti, peljal svoj narod kot Mojzes v obljubljeni deželo. Ta dan smo bili Slovenci vsi eno zbrani okrog svojega narodnega voditelja objokujoč njegovo smrt, ob kateri smo postali sirote brez očeta, ki bi nas vodil in kazal pot v temnih dneh našega narodnega življenja. Deset tisoči ljudi so se od njega ta dan poslovili in mu izrekli svojo prisego. Ko pa je padla noč na zemljo in so zvezde zažarele na modrem zimskem nebu, se je Ljubljana odela v morje luči in si nadela obleko skrivnostne svete noči.

Gospod, gospod, kdo bo obstal... Melodija Korala se je lovila v oknih razsvetljenih hiš, se plazila med množico, obstajala v srcih. Krsta se je dvignila. V rokah tisočih mož so zagorele bakle, žalosten spreved s truplom svojega voditelja se je začel pomikati po ljubljanskih ulicah mimo Drame, kjer so ga pozdravile z balkona

fanfare preko Kongresnega trga pred univerzo, za katero je tolikokrat utripalo njegovo srce, jo gradilo in izpopolnjevalo, da se moremo Slovenci ponašati s svojo popolno najvišjo učno ustanovo, iz katere izhaja mladina k delu za narod in državo. V imenu profesorskega zbora se je od njega poslovil prorektor dr. Kušej v imenu akademske mladine pa akademik Mihelčič, ki je z žalostnim glasom v noč zakričal »Noster pater et protector mortuus est« Z balkona univerze pa je zadonela pesem Akademskega pevskega zbora »Glejte kako umira pravični«. Mladina je zajokala, naša Alma mater je zatrepetala v svojih temeljih. Množica se je zganila. Žalosten spreved se je začel pomkati preko tromostovja med množico ljubljčanov v Stolnico, kjer je počival naš voditelj poslednjo noč.

Slovo od svojega očeta

Sibirski mrz ni zadržal deželanov in meščanov v toplih sobah. Ljubljana je zavrvela kot se naša mladina v vročih julijskih dneh pripravljala, da manifestira za svoje narodne ideale po ljubljanskih ulicah in Stadionu. Z vlakom so se začele usipati množice in so hitele na svoja zbirališča. Dr. Korošec je ležal pred oltarjem v Stolnici obdan s cvetjem. Večna luč mu je svetila vso noč. Ležal je v senci Sv. Rešnjega Telesa, kateremu je pred 46 leti prisegel svojo zvestobo in ljubezen. Luč iz Njega ga je krepila in bodrila, da v trdem življenjskem boju ni omagal. O njegovi moči, zajeti iz Boga, o njegovi zvestobi, o veličini pokojnega narodnega voditelja je v slovo spregovoril ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman:

»S cerkvenimi obredi se poslavljamo od zemskih ostankov dr. Antona Korošca, z molitvijo in sveto daritvijo se spominjamo njegove duše, da jo Gospod Bog sprejme v večno življenje.

V globoki hvaležnosti se sleherni Slovenci in Jugoslovani klanja spominu moža, ki je vse svoje sposobnosti, vse moči, vsa sredstva posvetil svojemu narodu, da ga pelje na pot, ki vodi v svobodo, blagostanje in lepšo bodočnost.

Dvajset let star se je odločil za duhovski poklic. V cvetu živahne in zdrave mladosti je nadarjeni abiturient žrtvoval naravno težnjo po družini in potomstvu in se ves brez pridržka postavil v službo svojega malega, s trdno odpovedjo ljubljene naroda. Prepričan je bil, da bo mogel v duhovskem stanu najbolje služiti Bogu in svojemu narodu, ko ga ne bo oviral noben ozir na družinske obveznosti. Svoboden in vnanje neodvisen, vedno za vsako osebo žrtev pripravljen je kot duhovnik mogel stati ob svojem narodu v vsaki uri.

Temeljito je študiral bogoslovne vede. Poleg običajnega bogoslovnega kurza v domačem učilišču je nadaljeval teološko naobrazbo še na univerzi ter si pridobil doktorat v bogoslovju. Zdelo se je, da se mu odpira pot k znanstvenemu delovanju. A božja Previdnost ga je namenila za drugo polje — na težavno politično polje ga je usmerila. Mladega kaplana je dobri Bog izbral, da je nam Slovincem dal voditelja v usodni zgodovinski uri, ki nas je kakor Moez pripeljal v svobodno narodno državo, da je dal nastajajoči Jugoslaviji kovača, ki ji pomaga utrditi jklen temelj.

Najodličnejši njegovi sodelavci so te dni v govorih in člankih orisali dr. Koroščevo veličino in njegovo velikansko življenjsko delo. Iz vsega, kar je delal in žrtvoval, se vidi, da ga je tudi v politiki vodil oni svečeniški duh osebnih odgovorov in požrtvovalnosti, kateremu se je v najlepši mladosti posvetil. Ostal je v svojem najglobljem bistvu du-

hovnik, t. j. mož, ki se žrtvuje za druge, sebe pa pozablja in zapostavlja.

Kakor pravi duhovnik vidi in išče le duše in njihovo srečo in je pripravljen za nje vse žrtvovati, lastno življenje — tako je delal dr. Anton Korošec.

Ker je bil poln svečeniškega duha, so ostale njegove roke čiste, dajale so, da, razsipale, jemati niso znale, niso hotele.

Živel in umrl je brez premoženja — in bi vendar brez vsakršne kršitve pisanih zakonov na svojih položajih mogel imeti bogastvo. Njegove roke so delile, trosile vse, kar je imel in zaslužil. V knjigi življenja, ki se v nebesih vodi, so zapisane vse vsote, ki jih je njegova radodarna roka delila, delila neštetim od mladega stremečega znanstvenika do bolehnih sirote in do skrite redovnice, ki v vsakdanjih tihih žrtvah in molitvah božji blagoslov kliče na delo onih, ki v težkih časih vodijo usodo naroda.

Iz nešteti hvaležnih src se dviga danes prošnja k Bogu, naj mu »milostno povrne z večnim življenjem«. Na dr. Antona Korošca smemo po vsej pravici obrniti besede psalmista: »On trosi in daja ubogim; njegova pravica ostane vekomaj« (ps 111, 9).

Iz istega svečeniškega duha je izhajalo vse njegovo narodno, politično, državniško delovanje: žrtvovati se, iskati pota in načina, kako narod privedi k svobodi in sreči, kako državo utrditi v skupnosti vseh upravičenih interesov, v redu na znotraj in moči na zunaj; zvesto in dosledno skrbeti za narod in državo, bodisi na vodilnih in odgovornih mestih, bodisi v neiskanem in nezaželenem mirovanju. — Kloniti ni znal, obupavati ni mogel nikdar, ker je veroval in upal v pravičnega Boga in križanega Odrašenika, kateremu se je od svoje mladosti posvetil.

Zato je bilo prav in je simbolično dejanje, da so mrtvega predsednika senata in prosvetnega ministra odeli v mašniško obleko in ga kot duhovnika položimo k zadnjemu počitku, saj ima prav v duhovništvu korenine njegova veličina, katero mu brez zavisti priznava vsak, tako njegov pristaš kakor njegov politični nasprotnik.

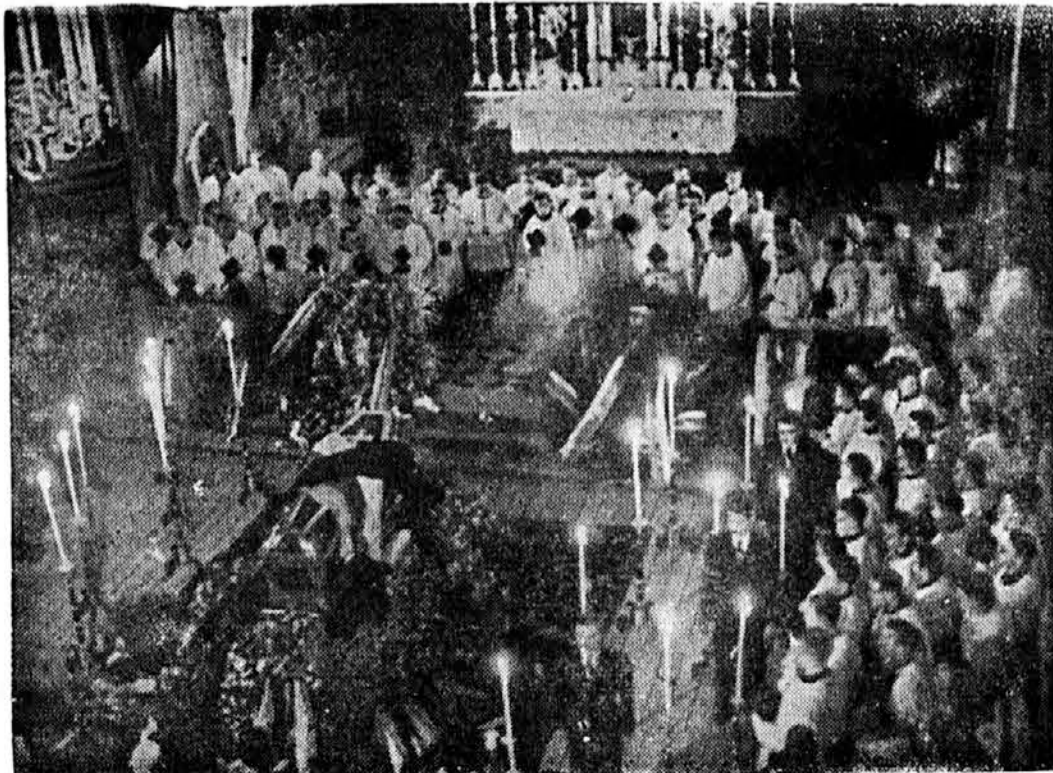
O njem v polni meri veljajo besede pobožnega Siraha, ki je dejal o vodnikih svojega ljudstva: »Njih srce ni bilo spačeno, in sena od Boga obrnili; njih spomin bodi tedaj blagoslovljen, ... in njih imena naj ostane vekomaj« (Sir. 46, 13—15).

Ostane nam še poslednja prošnja: Gospod, Ti si dejal: »Karkoli ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« — »Ti veš, koliko je naš voditelj in veliki sin naše domovine storil dobrega posameznim in vsemu narodu — sprejmi to, kakor da je Tebi samemu storil in po svoji božji obljudi povabi njegovo dušo: »Pridi, prejmi kraljestvo, ki ti je pripravljeno od začetka sveta.«

Gospod, usliši nas in stori to. Amen.«

*

Orgle so zabučale. Pred oltar je stopil mariborski vladika dr. Tomažič in je daroval za pokojnega očeta Slovencev sv. mašo zadušnico. S kora pa so zadoneli prvi akordi Kochovega »Dies irae«. Na levi strani katafalka je bil prostor za zastopnika Nj. Vel. Kr. Petra II., ki ga je zastopal divizijski general Ljubomir Stefanovič. V klopi je sedela sključena ženica, edina sestra pokojnega dr. Antona Korošca z bližnjimi sorodniki. Prve klopi so zasedli zastopniki vlade, z podpredsednikom vlade in hrvaškim narodnim voditeljem dr. Vladkom Mačekom na čelu. Dalje Jev-

Krsta z zemskimi ostanki dr. A. Korošca na katafalku v ljubljanski stolnici

rem Tomić, belgrajski župan in zastopnik min. predsednika, ki se ni mogel vsled bolezni udeležiti pogreba, min. dr. Miha Krek, gradbeni min. Danilo Vulović, min. za telesno vzgojo Dušan Pantič, ing. Terček v zastopstvu prometnega ministra in dr. Marko Natlačen. Za člani vlade so sedeli ministri in senatorji, glavni odbor JRZ, predstavniki strank in konzularni zbor, generaliteta in državni odbor za pokop. Od bivših ministrov so bili g. dr. Kulovec, dr. Gosar, ing. Dušan Serneck, Franc Snoj, Jože Goslinčar, Dr. Franc Novak, Ivan Pucelj, Dr. Šverljuga, Stepan Barič, Dr. Ivan Mažuranič,

Generaliteto so zastopali komandant za utrjevanje divizijski general Lav Rupnik, brigadni generali Mašič, Lukič, Janež, polkovniki Barle, Parte, Tonče, Kokalj, Vladović in generalštabni major Bratič, zastopani so bili konzuli Italije, Francije, Nemčije, bivši bani, zastopniki Apelacijskega, Okrožnega sodišča, višje uradništvo banovine, zastopniki Univerze, župani avtonomnih mest, predstavniki kulturnih, in človekoljubnih in stanovskih ustanov.

Desettisoči se poslavljajo od svojega voditelja

Krsto so dvignili njegovi najožji sodelavci in jo na rokah prenesli na topovsko lafeto, v katero je bilo vpreženih 6 konj. Vojaštvo in častna četa slovenskih fantov je stražilo častno stražo. Duhovščina na čelu z belgrajskim nadškofom dr. Ujčičem, ljubljanskim škofom dr. Rožmanom in lavantinskim škofom dr. Tomažičem ter kapitelj ljubljanske in lavantinske škofije so se uvrstili v sprevod, kakršnega še ni videla Ljubljana. Na čelu pogreba so pogrebci nosili črn križ, za njimi je sledila godba 40. peš polka Triglavskega, sledilo je zastopstvo gasilske zajednice z 25 prapori, pozornost je vzbujala gasilska četa KID za gasilci je šla močna železničarska godba, kateri so sledile strumne vrste slovenskih fantov. Za predsedstvom ZFO so nosili zastavonoše zastave 58 po številu, nato pa je v strumnih vrstah stopalo uniformirano članstvo FO, ki je presegalo preko 900 mož. Za fantom so šla dekleta v krojih 300 po številu. Zastopstvo Sokola je šlo v civilu s sokolskimi znaki. Sokolom so sledile redovnice, katerih največji dobrotnik je bil dr. Korošec. Izredno lep del spevoda je tvorilo dijaštvo organizirano v Slovenski djaški Zvezi ter Akademski zvezi, ki je v mogočnem številu počastilo pokojnika, katerih največji dvbrotnik je bil. Pokojnik je bil vesel te mladine, ki si nabira na univerzi zakladov duha, pri tem pa ostane vsa skromna in navezana na vero svojih staršev ter se ne boji odkritih glav moliti po ulicah rožni venec za dušo sojega največjega dobrotnika. Bližala se je nepregledna vrsta vencev, ki so jih poklonili najvidnejši predstavniki javnega življenja Nj. Vel. kralj Knez namestnik, vlada, tuja poslaništva, banovina in slovenska avtonomna mesta, privatniki in prijatelji. Vencem so sledili združeni pevski zbori za njimi pa so nosili častniki ljubljanske garnizije visoka odlikovanja pokojnika, v prvi vrsti red Karadjordjeve zvezde 1. stopnje, ter najvišja odlikovanja tujih držav, ki so vsa priznavala plodno in koristno delo velikega državnika za državo in narod. Za nosilci odlikovanj je šla duhovščina s škofi na čelu. V spremstvu častne čete vojakov in slovenskih fantov so topničarski konji peljali na lafeti krsto s truplom pokojnika za katero so stopali najožji sorodniki, njegova nečaka ter edina sestra. Njim so sledili zastopniki državnih in

samoupravnih oblasti s kr. zastopnikom generalom Štefanovičem, zastopnikom vlade Mačkom, ministri: Krekom, Pantičem, Vulovičem, Tomičem in banom Natlačenom na čelu. Njim so sledili bivši ministri, bani, senatorji in poslanci, župani slovenskih avtonomnih mest, slovenski župani občin, vse kulturne gospodarske in politične ustanove. Na pogrebu je bila zbrana po svojih zastopstvih gotovo vsa Slovenija saj je bilo v sprevodu preko 15.000 ljudi, ki so spremili svojega voditelja med nesmrtnike v Navje.

Sprejmi zemlja, kar je tvojega

Navje — Pantheon slovenskih zaslužnih mož je sprejel v svojo senco najzaslužnejšega. V molku tiho so se priklonile zastave, priče naših slavnih borb v ozko temno jamo se je pogreznilo telo našega voditelja in se popolnoma odmaknilo vrvežu tega sveta, njegov duh pa je ostal svetav med nami in bo s svojo lučjo razganjal temine, ko bo naš narod na razpotju. Ostro so v zraku odjeknile salve iz pušk naše hrabre vojske, v bližini pa so zadoneli topovi naše artilerije v poslednji pozdrav možu, ki je tudi na bojnem polju diplomatskih borb pomagal k zmagi našega slavnega orožja, da je zasijala toliko zaželjena svoboda. K odprtemu grobu je stopil voditelj Hrvatov dr. Vlatko Maček in mu govoril v zadnji pozdrav, Za njim se je poslovil v imenu predsednika kr. vlade, župan Beograda, Jevrem Tomić. Presunljiv pa je bil govor našega prijatelja g. ministra dr. Miha Kreka, ki je s svojim polnim glasom zajel poslušalce in jih privezal k jami našega voditelja, da so srca z njim vred zatrepetala v poslednjem »Z Bogom«. Takole je govoril dr. Krek:

Vsa naša narodna družina se v žalosti topi in slovenska zemlja je v črno zavita.

On, ki je bil voditelj tudi med največjimi slovenskimi možmi, ki so nas vodili ob prelomu dob iz narodnega suženjstva v svobodo, odhaja od nas.

V velikem času, velikem po trpljenju, po strahotah, odločitvah in po pomenu za vse sedanje življenje Slovencev, nas je Bog posebno blagoslovil, da smo imeli dr. Korošca, dr. Jegliča, Janeza Evangelista in okrog njih venec požrtvovalnih, sposobnih in odličnih narodnih borcev.

Bil je Janez Evangelist Mojzes svojega rodu in časa, bil je dr. Jeglič slovenski veliki duhoven in vzgojitelj, a oba in vsi so videli in hoteli, da je njihov in naš voditelj le on, dr. Korošec, najspretnjši, najvztrajnejši, za vodstvo najsposobnejši, narodov ljubljenec, umetnik politike.

Umetnik politike za dosego teženj malega naroda je bil dr. Korošec.

Odkar je zastavil svoje pero med vrstami propagande, ki je branila našo severno mejo, je ta trdno stala. Branili so jo dr. Korošec in njegovi sodelavci. Ko se je pokazala njegova značilno lepa postava v deželni zboru v Gradcu, je zasopihala ostra in zdrava slovenska sapa po zaprašenih klopeh in zastarelih programih tega deželnega zastopstva. In Dunaj in Budimpešta sta pričeli njegovih čudovitih potez, silnih nasto-

pov, mojstrskih kombinacij in spretnih udarcev, ki so kovali novo zgodovino Slovencev, Hrvatov in Srbov ter vsem malim slovanskim narodom dvojne monarhije.

Preko krvavega morja svetovne vojne je vodil svoj narod k odrešenju in vstajenju v zdinjenje s Hrvti in Srbi — v Jugoslavijo.

V Jugoslaviji — obljubljeni deželi svojih sanj in ciljev — je delal in gradil, trpel in ustvarjal, da je vse premagal, vse ovire poteptal in od uspeha do uspeha hitel; ne zase za svoj slovenski narod in njegove brate Srbe in Hrvate.

Izteklo se je to čudovito življenje, ta slovenski Božji dar. Strašna tema je nastala, ker ni več njegove luči. Groza nas je, Bog zna, da li bomo vedeli kam, ko ni več vodnika, ki je naprej kazal?

Glejte, narodni naš oče in voditelj, sedanji slovenski rod je razred Vaših učencev, ki Vas iz vsega srca ljubi, hvaležno spoštuje in ceni brez pridržka.

Ker je božja volja da ste nas zapustili, ob Vašem grobu naše solze skromno kažejo vso ljubezen, da bi Vašo voljo izpolnjevali, Vaše želje prav zadeli, po Vaših načrtih in namenih živeli ter delali.

Živi dr. Korošec je slovensko ime odrešenja, mrtvi dr. Korošec je naš program.

Bodimo v politiki stvarni in previdni, nas je učil dr. Korošec. Dobro odmerimo moči, okolnosti in sredstva, da dosežemo največji možni uspeh. Kadar pa je šlo za osnovne narodne pravice, za načelne in važne stvari, ni nič računal, nič tehtal, ves se je svetli misli vodnici izročil in se srdit vrgel v boj, šel v trpljenje za našo stvar, drzno tvegati in stavil na tehtnico vse do poslednje karte.

Zgled nam je kot krmar v viharju in kot vztrajen delavec pri rednem dnevnem političnem poslu.

V tej strašni uri ločitve, ko strast narodnega in socialnega sovraštva zopet okrog nas vojske vodi, prosimo z dr. Korošcem Vsemogočnega, naj obvaruje svojim Slovincem mir in ednost.

Pridne, poštene, složne Slovence hoče dr. Korošec! Taki hočemo ostati in vse svoje življenjske moči po njegovem zgledu dati za dom in rod, za narod in za kralja!

Vsi Slovenci smo ob Vašem grobu. Od preleških gor in tja v Mursko in Dravsko polje, po vseh slovenskih krajih, z dolin v hribe in gorske velikane odmeva zvonjenje k Vašemu pogrebu.

Dr. Korošec nas združuje danes v narodni bolečini od vzhoda do zahoda, od vseh strani slovenskega sveta. Dvignjenih glav in krepih src pojdemo s te božje njive kovati bodočnost, ki bo nas vse združila v veseli, srečni, končni in popolni zmagi Vašega narodnega cilja.

Oče naš! Dva milijona sirot Vam trepetaje kliče: Z Bogom!

Množice sjudstva so se pričele razhajati, prapori s črnimi flori so se povsili in umaknili. Vse je hitelo na svoje domove z najsvetejšim spominom na velikega pokojnika, ki je vžgal po naših slovenskih domovih večno luč ljubezni do Boga, naroda in domovine.

Krsto s častno stražo

Leva slika kaže hišo, v kateri je v Belgradu stanoval dr. Korošec.

Slika desno kaže množico ljudi, ki se zadnjikrat poslovili od svojega mrtvega voditelja.

Naš novi narodni voditelj

Dr. Anton Korošec je bil predsednik politične organizacije slovenskega naroda. Se več, postal je nadaljevalatelj tradicij gosposvetskih vojvod, da ga je celoten narod in vse organizacije slovenske katoliške skupnosti priznavale za svojega predsednika. Bil je pravi suveren od naroda izvoljen slovenski knez. Po smrti dr. Korošca smo ostali sirote, dokler ni narodno predstavništvo 17. t. m. ob 4 popoldne izvolilo na seji vseh organizacij naše politične stranke pod vodstvom g. ministra **dr. Miha Kreka**, za novega predsednika in narodnega voditelja tudi našega prijatelja **dr. Franca Kulovca**, bivšega ministra in senatorja. Pri tej izvolitvi novega političnega vodstva je postal podpredsednik bivši, minister g. **Franc Snaj**, tajnik **dr. Krek Miha**, blagajnik **Kranjec Marko**. Novi g. predsednik **dr. Kulovec** se je za izkazano zaupanje iskreno zahvalil in izjavil, da hoče sprejeto dediščino skrbno varovati in delati v soglasju z vodstvom stranke. Izjavil je, da bo njegov program program pokojnega voditelja **dr. Antona Korošca**. **Takoj po izvolitvi se je novi predsednik podal med mladino, organizirano v**

mladinski politični stranki, ki je bila zbrana v Frančiškanski dvorani, kjer je počastila z vso ljubeznijo mladih src spomin svojega pokojnega voditelja. Toplo pozdravljen je stopil novi predsednik **dr. Kulovec** med zbrane fante in jih je nagovoril. Njegov govor je programatičnega značaja in razodeva linijo njegovega dela pri političnem vodstvu slovenskega naroda.

»Na dan, ko se poslavljamo od našega največjega voditelja **dr. Antona Korošca**, ki je tako rad zahajal med mladino, se je izkazalo, da vlada med nami disciplina in sloga. Ko sem slišal prečlog, da nameravajo mene izbrati za predsednika, mi je bilo težko. Bog mi je priča, da nikdar nisem hrepenel po tej časti. — Toda ko sem videl eno-dušno željo vseh, sem odgovorno mesto sprejel. Obljubljam, da bom z vsemi silami in z vašo podporo vedno delal za cilje, za katere se je boril naš veliki pokojnik, za zmago krščanskih načel v ajvnem življenju in za slovensko avtonomijo (burno ploskanje).

Slovenska avtonomija je veliki ideal, za katerega se bom vedno boril z vašo pomočjo. Mladina je bila vedno tista, ki se je z vso odločnostjo v vseh časih borila za narodove pravice. Mladina, ki je vedno znala žrtvovati svoje sile, je prednja straža vsake stranke v narodu, ki hoče uspehov.

Kdor ne pozna žrtev v politiki, nima uspehov. Politika je neprestan boj, je neprestano žrtvovanje človeških sil in sposobnosti za ideje, ki so v korist narodu in državi. Obljubljam, da bom moško z vašo podporo doprinašal žrtve za naše ideale.

Prepričan sem, da je zahteva po slovenski avtonomiji v polnem skladu z državno zamisljivo naše ljubljene Jugoslavije.

Sam ministrski predsednik **Dragiša Cvetkovič** nas v daljšem telegramu budi, naj bomo pogumni in složni.

Mi ljubimo to državo, saj smo jo soustvarjali in le v njej si zamišljamo življenje naše avtonomije. Imamo na čelu naše lepe Jugoslavije naš domači vladarski dom **Karadjordjevičev**, ki

naj ga Bog poživi (več minutno ploskanje).

Z vero v Boga, v kralja in državo ter svoj narod, se bomo borili za večjo socialno pravičnost med ljudstvom. Socialna pravičnost v državi je porok notranjega miru in zunanje moči države.

Zato, mladina, bodi naša krepka opora, vi, ki ste naš up in nada bodočnosti!

»Dva milijona Slovencev se za roko drži in Vam kliče poslednji z Bogom!« je zaklical v temni grob **dr. Korošca**, min. **dr. Miha Krek**. Dva milijona Slovencev dviga roke in prisega v nebo, da bo sledilo novemu voditelju in ga v njegovih bojih podpiralo, da bo dediščina **dr. Korošca** svetla ostala. Slovensko delavstvo se temu klicu iz vsega srca pridružuje in dviga mišičaste pesti v obrambo svetih idealov našega naroda v katerih je izgorevalo in obmolnilo srce pokojnega voditelja **dr. Antona Korošca**.

Nova uprava Del. zbornice

Preteklo soboto je zasedal plenum slovenske Delavske zbornice. Zasedanje se je vršilo pod težkim vtisom žalostne izgube, ki jo je slovensko delavstvo skupno z narodom doživelo z nenadno smrtjo voditelja slovenskega naroda **dr. Antona Korošca**.

Predsednik Delavske zbornice **tov. Viktor Kozamernik** se je takoj ob otvoritvi zasedanja spomnil zaslug umrlega borca za narodne in socialne pravice. Člani plenuma so težko prizadeti stoje poslušali spominski nagovor in vzkliznili nepozabnemu očetu trikratni: »Slava!«

Nato je bil sprejet proračun Zbornice za bodoče leto ter številni predlogi uprave in posameznih članov plenuma DZ. O plenumu bomo natančneje poročali v prihodnji številki »Slov. delavca« ker nam v tej številki primanjkuje prostora.

Za danes sporočamo iz zasedanja še to, da je na njem celotni upravni odbor položil svoje mandate. Storil je to zato, ker je nekaj odborov radi svojega službenega položaja zgubilo po svojem imenovanju in izvolitvi potrebna svojstva za članstvo v plenumu DZ in s tem tudi v upravnem odboru DZ. Odbor je to storil ob tej priliki zato, da je skupščina mogla iz svoje srede svobodno izbrati zbornici nov upravni odbor.

Takoj po odstopu starega so se vršile volitve novega upravnega odbora. Soglasno so bili izvoljeni sledeči člani plenuma v nov upravni odbor:

Jonke Jožef, urarski pomočnik, Ljubljana.

Navodila za volitve obratnih zaupnikov

Delavska zbornica stremi za tem, da bi se volitve delavskih in nameščedskih zaupnikov čim bolj poenostavile, vendar pa, da bi bilo vse stransko zadoščeno tozadnim predpisom zakona.

Zbornica dalje stremi, da čim bolj olajša delo volilnim odborom in organizacijam tudi s tem, da omejuje volilne tiskovine le na neobhodno potrebno število.

V onih podjetjih, kjer se dosedaj niso volili zaupniki, tvorijo volilni odbor najdalj zaposleni delavci v dotičnem podjetju, ki jih mora biti toliko, kalikor se voli zaupnikov.

V podjetjih, kjer pa že sedaj obstoje izvoljeni zaupniki, pa ti zaupniki tvorijo volilni odbor.

Volilni odbori naj se pri bodočih volitvah ravnajo po sledečih navodilih:

I. Pri rednem postopku:

a) Prijavo volitev je treba izvesti po obrazcu 1 v treh izvodih. Prvi izvod naj pošljejo banki upravi, drugega Delavski zbornici, tretje ga pa oddrže zase kot dokaz, da so volitve prijavili. Še bolj je pa, če prvi in drugi izvod pošljejo Delavski zbornici, tretjega pa oddrže zase kot dožila banki upravi.

b) Istočasno, ko pošljejo prijavo za volitve, naj pošljejo Delavski zbornici 1 izpolnjen izvod obrazca 15, ker bo Zbornica le na podlagi tega obrazca dostavljala potrebni volilni material volilnim odborom ali organizacijam.

c) Takoj ko dobi volilni odbor obvestilo

MISIJONSKA TISKARNA GROBLJE-DOMZALE

DOBRI ČASOPISI IN KNJIGE, LEPE TISKOVINE ZA PISARNE IN DRUŠTVA. SAMOZALOŽBA IN TISK ZA DRUGE ZALOŽBE. TISKARNA IMA TUDI LASTNO KNJIGOVESNICO KI IZVRŠUJE VSA KNJIGOVEŠKA DELA HITRO, SOLIDNO IN PO NIZKI CENI

Božični blagoslov

Sveta noč, tiha noč...

Tajinstvena tihota in spokojnost obide na ta večer vsakega. Ne da bi posebej mislil na to, nam srce govori, našo dušo in telo pa obda občutek nečesa tajinstvenega, izrednega, čudežnega. Svet se je prelomil na dvoje, materija je postala hčerka božja, posoda samega Boga, v raju prokleta zemlja je postala blagoslovljena, znoj posvečen, zavrženo človeštvo odrešeno, človek dvignjen iz območja teme v sfero luči, v bratstvo samega Boga. Čudežno rojstvo! Vsako rojstvo je nekaj svetega, nekaj, česar človeški um ne more razumeti do vseh potankosti, rojstvo Sina božjega je posebno sveto, razumu nerazumljivo, čudežno, pri vsem tem pa ni strašno, ni daleč, ni tuje, ampak tako blizu, tako naše, srcu razumljivo in čutno. Spojnost čudežne svete noči je v nas in okoli nas...

Lestenci žare v svetlih dvoranah, božični dreveščki pripogibajo težko obložene veje, darila čakajo. Vse bogastvo, vsa prešernost, ves zunanji blesk na ta večer utone v noči božične čudežnosti. Prav isto čuti preprost delavec v krogu družine pri bornih jaslakah in ob loncu krompirja v oblicah. Revščina izgine v moči božične čudežnosti, bogastvo in revščina sta premagana po duhu odrešenja. Ne sme nas slepiti videz, ne sme nas premamiti zunanost, kljub vsem tem navideznim razlikam je vendarle duh, ki vlada ne materija. V nas je le premalo vere.

Če bi danes slišal glas, pojdite, pogledajte in molite Dete božje, ali bi šli? Težko. In če bi šli, ali bi verjeli, ali bi molili? Najbrže ne. Kaj Sin božji naj bi bil od tega tesarja, tega vandrovca, ki še svoje hiše nima, ki nima denarja, da bi vsaj ob tej uri najel stanovanje?! Milijoni in milijoni ljudi, bi se obrnilo in odšlo z izgovorom: potegavščina. Tudi mi, da tudi mi. Ali ni brat Novorojenega vsak revež, vsak siromak, vsak delavec? Koliko je v nas ljubezni

do teh? Preje je kino, preje je vino, za te brate božje je škoda vsake pare. Kje je v nas ljubezen, kje je v nas vera v Duha, kje so dejanja te vere in ljubezni? V naših srcih je zimski mrz in božična toplota, v našem razumu je preračunanost, ne pa vera. Pa hočemo svet ogreti, sami vsi mrzli, kličemo po pravici, pozabljamo pa, da je ljubezen najljubša hčerka božja. Mi hočemo, pa sami v sebi polni nemira in razdvojenosti med duhom in materijo. Več nam je košček kruha, kot vera v božjo pomoč, vsevidnost in vsemogočnost.

Mir ljudem na zemlj, ki so dobre volje...

Sladka je beseda mir, to čutimo. A pri tem gledamo daleč od nas. Vse fronte vidimo, za vse praske in borbe se zanimamo, za vse, kar je daleč, smo radovedni, za vse pozorni. Le od blizu, v svoji okolici in v svoji duši ne vidimo vsega. Nerazumljivo nam je, da se koljejo tam daleč, razumljivo in celo prav pa je, da soseda ne pogledamo, ga ne pozdravimo, ga opravljamo in obrekujejo. Razumljivo in celo prav se nam zdi, da kuhamo jezo v srcu na tega ali onega, da pletemo v možganih misli, kako ga bomo bolj udarili, kaj rekli, prizadeli. Pri nas ne more biti miru, dokler ga ni v nas.

Vera in mir, to sta največja božična blagoslova. Za ta prosimo in molimo. Vero, tisto živo in priprosto, kot so jo imeli revni pastriji, zaupanje v božjo pomoč kakor Marija in Sv. Jožef na večer rojstva Jezusa, tisto zaupanje, kakor so ga imeli apostoli, ko so klicali Učenika: pomagaj potapljamu se. In mir v naših dušah, mir, ki nas sprošča okov materializma, mir v naši okolici, ki življenje sladi, mir v vseh socialnih plasteh družbe, ki ustvarja novo življenje, mir med narodi, po katerem vsa srca tako hrepene.

Jezušček, blagoslovi me z ročico svoj, mir in vero vlij v dušo mojo.

Markič Matevž, delavec KID, Jesenice.

Jesih Adolf, rudniški strugar, Trbovlje.

Zajc Vekoslav, rudar, Velenje.

Sitar Alojz, trg. pom. Ljubljana.

Arčon Julij, dnevničar, Ljubljana.

Križman Andrej, tajnik ZZD, Ljubljana.

Onič Maks, delovodja, Slov. Javornik.

Škrlič Pavel, strojnik, Ljubljana.

Kralj Franc, mehanik, Ljubljana.

Vrhovec Ernest, tobačni delavec, Ljubljana.

Dacar Rudolf, predilniški delavec, Tržič.

Upravni odbor je imel takoj po izvolitvi konstituantno sejo in je postavil sledeče:

PREDSEDSTVO DEL. ZBORNICE

Jonke Jožef, predsednik,

Markič Matevž, podpredsednik,

Arčon Julij, blagajnik.

Ko članstvo o tem obveščamo smatramo za svojo posebno dolžnost povdariti, da nam je žal, da **tov. Kozamernika Viktorja** ni bilo mogoče pogovoriti, da bi mesto predsednika Delavske zbornice še nadalje obdržal. Pod njegovim skrbnim vodstvom je ljubljanska Delavska zbornica po svojem delu dosegla nesporno priznanje v vsej državi, da je od vseh zbornic najbolj vodena in najbolj iniciativna.

Prepričani smo, da bo novo predsedstvo njegovo delo uspešno nadaljevalo in mu želimo pri prizadevanjih za slovensko delavstvo božjega blagoslova in srečne roke.

od banske uprave o razpisu volitev, naj volitve razglašajo v podjetju z razglasom (obrazec 3). Ta razglas naj bo razbešen v manjših obratih samo na enem delavstvu dostopnem kraju. V večjih obratih pa toliko, kolikor je to nujno potrebno.

č) Volilni odbori naj pazijo, da se bodo v razglasu volitve točno ravnali rokov glede reklamacij in vlaganja kandidatih list, da se izognejo poznejšim pritožbam.

d) Če bo v roku, ki bo določen za vlaganje list, vložena samo ena lista, se volitve ne vrše; volilni odbor napravi zapisnik (obrazec 5) v treh izvodih, ki ga podpišejo vsi člani volilnega odbora. V slučaju, da obrazca 5 ni na razpolago, se lahko vporabi tudi obrazec 6.

e) Če pa je vložena več list, se volitve vrše na dan, ki je določen v razglasu. Volilni odbor pa nemudoma sporoči Delavski zbornici, koliko list je vložil ter katerim organizacijam pripadajo. Prav tako sporoči, koliko je število volilcev. Zbornica bo nemudoma dostavila potrebni glasovalni material.

f) Po izvršenih volitvah se napravi zapisnik (obrazec 6) v treh izvodih, en izvod oddrži volilni odbor, ostala dva pa naj se pošljejo Delavski zbornici.

g) V teku 3 dni po volitvah naj se vrši seja izvoljenih zaupnikov, na kateri naj se izvoli starešina in tajnika. O tej seji se napravi zapisnik (obrazec 13) v treh izvodih. Tudi ta zapisnik je treba v dveh izvodih dostaviti zbornici.

(Nadaljevanje na str. 6.)

Naša borba - naša rast

Iz pokreta gradbenega delavstva

Ljubljana - gradbeni

Maribor - gradbeni

Vest o smrti dr. Antona Korošca je prišla med nas tako nepričakovano, da smo pred tem neizprosno dejstvom kar onemeli. Odborniki in funkcionarji naše Zveze so se z resnimi obrazy pričeli zbirati v društvenih prostorih in vsem je bilo v očeh čitati globoko žalost. Brez nikakih vabil in brez napovedi smo se vsi združili na sedežu Zveze ter v par minutah je bilo sestavljeno sožalno pismo, katero je bilo poslano g. dr. Francu Kulovcu, g. banu dr. Natlačenu in drugim vodilnim možem našega naroda.

To pismo se glasi:

Smrt velikega državnika in ljubljenca slovenskega naroda je združila ves naš narod v eno samo jokajočo družino. Ni je slovenske matere in ne slovenskega moža, da mu ta žalostna vest ne bi orosila očesa. Okrog njegove rakve se zbira ves slovenski narod in z molitvijo v srcu dokazuje, kako ljubljene je bil naš slovenski voditelj.

In tej molitvi se pridružujemo tudi mi z našo delavsko molitvijo:

»Nauki, katere si nam Ti delil skozi desetletja, vse Tvoje velike ideje, vsi Tvoji veliki načrti in vsa Tvoja velikanska ljubezen do slovenske domovine, je postala del nas samih. Tvoji plemeniti nauki so nam prešli tako globoko v kri, da smo postali Tvoji vredni učenci. Ne bi se smeli klicati Tvojim učencem in ne bi bili vredni Tvoje ljubezni, ako bi dovolili, da bi se po Tvoji smrti Tvoji nauki za las izpremenili.

Mi, katoliško delavstvo, katero si Ti tako visoko cenil, ob Tvoji krsti prisegamo, da se bomo znali izkazati vredne Tvojega zaupanja.

Čitanje tega pisma so vsi navzoči stoji poslušali in s trikratnim klicem »Slava« so počastili velikega pokojnika.

Določena je bila nato delegacija, katera se je udeležila pogreba s praporom stavbinskega delavstva, odetim z žalnimi trakom.

Vendar čas gre neizprosno naprej in človek ne sme otopeni pri še večji nesreči. Po tej veliki izgubi, katera nas je zadela, je bilo potrebno oči in ušesa odpreti na stežaj, da nas ne prehitijo dogodki. Ker se je prav te dni vršilo zasedanje plenuma Delavske zbornice in Ljubljani, katere član je tudi naš predsednik tov. Kralj, je isti predlagal resolucijo za to zasedanje.

Vedno za konstruktivno delo in za ublažitev razmer naših sotrpinov je bilo nadalje sklenjeno, da se priredi božičnica v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 13. uri popoldne v veliki dvorani Delavske zbornice. Oni prosilci, katerim je bila podeljena kakršnasibodi podpora, so dobili pismeno sporočilo potom pošte.

Navodila za volitve obratnih zaupnikov

(Nadaljevanje s 5. strani.)

II. PRI SKRAJŠANEM POSTOPKU

a) V obratih, kjer bi se volitve izvršile po skrajšanem postopku, ni treba preje volitev prijavljati banski upravi. Važno je le, da na skrajšani postopek pristane podjetje in 4 petine zaposlenega delavstva.

Podjetju naj se dostavi 3 izvode (obrazca 3a), da ga podpiše. Nato iste obrazce podpiše organizacija, ki v podjetju obstoje. Če je tak sporazum dosežen, volilni odbor razglasi volitve z razglasom (obrazec 2a), ki naj bo razobešen na vidnem in delavstvu dostopnem kraju.

b) Ako bo v dotičnem času vložena 1 lista, se volitve zaključijo s tem, da se sestavi zapisnik (obrazec 4a) v treh izvodih.

c) Če pa bi bili vloženi dve ali več list, se izvrši glasovanje, kakor to velja za redni postopek.

V slučaju, da vodilni odbor predvideva, da bo vloženih več list in se ni pravčasno oskrbel glasovni material, naj glasovanje odgodi za toliko časa, da bo od zbornice pribavil potrebni glasovni material. Po končanem glasovanju je treba napraviti zapisnik (obrazec 5a) v treh izvodih. Če pa tega ni pri roki, pa odgovarja tudi obrazec 5 ali 6.

č) V ostalem se je treba ravnati kakor pri rednem postopku. Po izvršenih volitvah je treba razglasiti izvoljene zaupnike (obrazec 8), ki naj bo izobešen na onih mestih, kjer je doslej izobešen razglas za volitve.

d) Volilni odbor naj po izvršenih volitvah dostavi Delavski zbornici in sicer:

2 izvoda zapisnika o volitvah,

2 izvoda zapisnika o konstituiranju.

Če pa se bodo volitve izvršile po skrajšanem postopku, je priložiti še dva izvoda zapisnika o skrajšanem postopku (obrazec 3a) ter 2 izvoda (obrazec 2a).

Pri izvoljenih zaupnikih naj se označi, katerim organizacijam pripadajo. Zbornica bo volilne spise takoj odpremla banski upravi ter v določenem roku izstavila izvoljenim zaupnikom potrebne izkaznice.

Glede nameščenskih zaupnikov velja sledeče:

V podjetjih, kjer je zaposlenih 10 ali več nameščencev, morajo nameščenci posebej izvoliti svoje zaupnike in to na način, ki velja za volitve del. zaupnikov.

V podjetjih, kjer pa ni 10 nameščencev, delavci pa volijo 3 ali več zaupnikov, morejo enega izvoliti tudi nameščenci na delavski listi. Nameščenci lahko sporazumno določijo svojega kandidata, na katero listo hočejo, in za dotično listo tudi glasujejo. Če pa med nameščenci ni soglasja glede kandidata, potem lahko pride na vsako izmed vloženih list po en nameščenski kandidat. V slučaju, da na ta način ne bi bil izvoljen noben nameščenski zaupnik, potem nameščenski zaupnik odpade na ono listo, ki je dobila največ zaupnikov. Ako pa obstoja samo ena delavska lista, nameščenci pa niso sporazumni, katerega bodo predlagali za zaupnika, izvedejo nameščenci zase tajno glasovanje in je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov.

V interesu delavstva kakor zaupnikov je, da se točno ravnajo po gornjih navodilih.

Delavska zbornica v Ljubljani

Gorje pri Bledu

Lesno in žagarsko delavstvo podjetja »Gorjane« se je pred tremi meseci organiziralo v naši podružnici in je izrazilo željo, da se uredi njegovi delovni odnosi s kolektivno pogodbo. Poleg tega je seveda zaprosilo organizacijo, da naj poskuša uveljaviti stare želje delavstva, namreč zvišnje plač. Preden je organizacija faktično stopila v mezdno gibanje, je podjetje dodalo 10% na plače.

Ko je že izgledalo, da bo ostalo pri tem prvem povišku, pa je naša organizacija podvzela enegične korake, da se sklene kolektivna pogodba in da se ponovno zvišajo plače. Dne 9. t. m. se je vršila s podjetjem poravnalna razprava, na kateri je podjetje pokazalo dobro voljo in pristalo v načelu na delavske zahteve. S tem se nam je posrečilo, da smo priborili ponovno zvišanje plač za 10%, poleg tega pa bo v najkrajšem času podpisana tudi okvirna kolektivna pogodba.

Delavstvo »Gorjane« se veseli priborjenih uspehov, naša podružnica pa poziva tiste delavce na »Gorjane«, ki še niso v sklopu naše organizacije, da se nemudoma organizirajo, kajti le v skupnosti je moč.

Ziri

Po skoraj 3 mesece trajajočem mezdnem gibanju se je dosegel uspeh, ki je v tem, da dobe vsi čevljarški pomočniki po 200 din božičnice. V sporazumu, ki je bil sprejet 15. t. m., so sicer navedeni še nekateri drugi uspehi, toda na žalost moramo ugotoviti, da so v vseh točkah navedene stvari, ki jih zakon že sam predvideva.

Čudimo se, da so čevljarška podjetja v Zireh v dobi največje konjunktore pokazala tako malo razumevanja za kričeče socialne potrebe pomočnikov. Njihov namen je bil z zavlačevanjem razbiti skupnost ondotnih krajevnih podružnic strokovnih organizacij, ki pa se kljub vsemu kar najbolj čvrsto drže. Pomočniki so zlasti v tej mezdni borbi spoznali, da bi bil ves njihov trud zastoj, ako ne bi imeli opore v svojih strokovnih centralah.

Škofja Loka

Mezdno gibanje v podjetju »Sešir« je zaključeno. Delavstvo se je moralo zadovoljiti s prvotno predvidenim poviškom 55 par na uro. Vsa naša resna prizadevanja, kakor tudi napačna taktika Jugoslovanske strokovne zveze, niso rodila pozitivnega uspeha za povišanje tega dodatka. Ker je delavstvo v tej tovarni zaradi dela z različnimi kemikalijami in živim srebrom v nekem številu že zastupljeno z živim srebrom in so tudi ostali delavci izpostavljeni nevarnosti zastupljenja, smo zaprosili podjetje, da uvede plačane dopuste. Podjetje sicer temu našemu predlogu še ni ugodilo, z motivacijo, da zamore to storit še potem, ko na iste pristane tudi konkurenca v Srbiji.

Mi smo potom Jugorasa započeli akcijo, da bodo tudi konkurenčna podjetja primorana dati svojem delavstvu plačane dopuste. Ko pa to dosežemo, upamo, da bo tudi ravnateljstvo »Seširja« podelilo svojem delavstvu tako potrebne dopuste.

Kamniško okrožje

Vse člane okrožnega odbora opozarjamo na okrožno sejo, ki se bo vršila 5. januarja ob 9 dopoldne v prostoru ZZZD v Kamniškem domu. — Udeležite se je točno in sigurno.

Sv. Lourenc na Pohorju

V tovarni srpov in kos so rdeči obratni zaupniki kaj slabo rešili vprašanje božičnice delavstva. Drugih, ki bi kaj več dosegli, zraven na pustijo, sami pa nič ne dosežejo. Naše zastopstvo je zadnjič pri g. ravnatelju tovarne zavzelo stališče, naj bi dobili vsi delavci enako in to vsak po e npar novih čevljev. Sedaj pa bodo samci dobili le po 150 din, poročeni pa po 200 din za božičnico. Delavci in delavke! Ali še verjamete, da so edino rdeči pravi delavski zastopniki? Ali še ne čutite in ne razumete, da imamo vsak dan manj in slabše zato, ker v tovarni trpimo rdečo hujskarijo, ki korajžno nastopa samo proti nam delavcem in ZZZD, proti tovarni pa na vse molči in v vse privoli? Tam pa ni nobene korajžnosti. Zatorej, vsi pametni in resni delavci, organizirajte se v Zvezi združenih delavcev!

*

V lesnem podjetju Löschnigg so dobili delovno odpoved nekateri delavci na spodnji žagi. Po pričah smo ugotovili, da se je hotelo s tem manevrirati proti dejstvu, da se delavstvo ne bi organiziralo v Zvezi združenih delavcev. Neki gospod si je upal podajati izjave, da bo vsak, ki se organi-

zira, odpuščen. Na zadnjem sestanku smo tudi ugotovili, da podjetje ne plačuje vsem delavcem pri gozdnih delih dovoljne minimalne mezde, da delavstvu dolguje na nadurah in na mezdah v slučajih boleznih in orožnih vaj. Dne 12. t. m. je v imenu centrale ZZZD in v spremstvu naših zaupnikov tozadevno posredoval pri podjetju tov. Rozman Peter. Posrečilo se je rešiti vse odpuščene, ki ostanejo vsak na svojem mestu ter dobiti zagotovilo šefa, da organiziranju delavstva v ZZZD ne nasprotuje in da bo izplačano vsakemu, kar mu po zakonu gre: nadure, prenizke mezde, za bolniški teden in orožne vaje. S tem je dokazano, da delavstvo vsepovsod more uspeti samo z organizacijo. Minimalna mezda tudi za delavce gozdnih del je pri podjetju Löschnigg 4.75 din od 1. oktobra naprej. Vsak zahtevaj toliko in ostalo, kar komur gre! Vsi pa v organizacijo ZZZD!

Ljutomer

Kakor smo v zadnjem dopisu zabeležili, je v glavnem treba streti mentaliteto ljutomerske delodajalske gospode, ki delavca gleda kot nekoga, ki ni vreden upoštevavanja. Zgražali smo se, da delodajalci briskirajo tudi oblast, kadar se jim zdi. Med tem se je zgodilo, da je zaradi organizacije ZZZD in akcij, ki jih je ista podvzela v tovarni usnja Martinušič, bil odpuščen tov. Kosi Joško. Podružnica ZZZD v Ljutomeru je na naslov srezkega načelstva vložila protestno vlogo, v kateri zahteva energičnih ukrepov proti grobemu kršenju delavske zakonodaje. Za dne 13. t. m. je bila določena ponovna razprava poravnalnega postopanja, katere pa se je g. Martinušič udeležil. ZZZD je zastopal tov. Rozman Peter, Delavsko zbornico pa tov. Mastinšek. Delodajalec se je uklonil in na zapisnik dal svojo zavezo; odpuščeni tov. Kosi Jože ostane v zaposlitvi, delavka tov. Kolbl Matilda se sprejme prva v delo, ko bo dela dovolj, vsem delavcem se do dne 23. XII. t. l. doplača, kar niso dobili na minimalni mezdi, ki znaša v tem podjetju na uro 4.75 din, na nadurah, bolniških tednih, orožnih vajah ali podobno. Vsak delavec, ki ima kakšno zahtevo, naj na podlagi potrdila pride do tistega dne po svoje plačilo. S tem je dokazano, kaj organizirano delavstvo zmore in doseže, ako se točno drži navodil svoje organizacije.

V Ljutomeru in okolici obstoji še polno nerešenih delavskih vprašanj. Zato, vsi delavci kjerkoli, v vrste ZZZD!

Ljubljana-splošna

»ŠTORA«

Odkar je ljubljansko okrožje ZZZD priredilo informativni sestanek za delavstvo naše tovarne, se čuti v organizaciji, ki je imela doslej »monopol« nad organiziranjem naših delavcev in delavk, neprimeren razgibanost in občutno razburjenje.

Kako tudi ne? Saj se prav dobro zavedajo usode, če jim ta »monopol« premine; vedó pa tudi, da nismo vse enako sprejemljive za »strup«, ki ga vcepljajo, pod silo razmer v JSZ včlanjenim tovarišicam! Pač ne dvomijo, da imamo ravno zaradi tega bolj jasna in bolj čista načela, kakor pa glavne adutinj JSZ v naši tovarni.

Pa govoriyo o fašizmu, o svobodi ...!

Menda s posebnim ozirom na svoje metode! Pravijo, da imajo 90% organiziranih. Me sicer ne mislimo o takšni številki, pa končno če bi bilo tudi res, saj gotovo ne varajo sebe samih, da so se vse te včlanile v JSZ iz posebne ljubezni do nje, ali morda iz prepričanja, da je JSZ tista strok. organizacija, ki bo slovenskemu delavstvu priborila njegovo končno rešitev in tisto mesto v družbi, ki mu po vsej pravici pripada. O, še dolgo ne! JSZ je to legitimacijo s svojim delom in s svojimi načeli že zdavnaj zapravila ... Morda mislijo, da smo pristopile k njim brez vsakega strahu ...?

Celo na naše razgovore prihajajo nepovabljeni! Najbrž, da se prepričajo, če smo že »zaspale«, ali pa, da s svojim »energičnim« nastopom nasproti zastopniku centrale ZZZD že v »kali prepričajo v naši tovarni razvoj nove, moderne, slovenske krščanske strokovne organizacije ZZZD!? O, živila svoboda!

Razumemo popolnoma, da se borite za JSZ, katero po svoji volji vodite, toda smilite se nam, ker ne veste ali nočete vedeti, za kaj se borite! Za trajno zboljšanje delavskega položaja? Nimate temelja! Za načela, ki jih uči JSZ — za strup? Če je tako, potem ste krenile preko okvirja svojega krščanskega prepričanja in zavrgle vse tisto, kar so naši predniki, naše matere kot nežno cvetko s skrbjo gojile ... Šle ste daleč preko ponosa slovenskega naroda ...

Kljub vsemu pa le nismo hude na vas; prepričane smo, da bo tudi vas prej ali slej našlo spoznanje, kakor je že večino slovenskega delavstva. Me pa delamo po svoji vesti, prepričanju in spoznanju! Zavedamo se, kje je mesto za krščansko slovensko delavko; toliko boljše smo od vas, kolikor prej smo to spoznale!

(Nadaljevanje na str. 7.)

(Nadaljevanje s 6. strani.)

Poslužujemo se pa vaše, toliko zatrjevanje svobode!

Ne bi storile prav, če s tega mesta ne bi povabile še tiste naše tovarišice, ki čutijo in mislijo z nami, pa kljub prepričanju danes stojijo še ob strani. Ne bojte se, nobeni se ne sme in se ne bo prav nič zgodilo!

Tovarišice, naše geslo in program je: **Bog, stan, narod!** V tem se zrcali vsa veličina naše borbe! Nekatere.

Viničarji

V Mariboru se vrši na praznik sv. Štefana zborovanje viničarjev iz vseh okoliških podružnic. Zborovanje bo v dvorani Delavske zbornice (II. nadstropje) točno ob 9. uri dopoldne. Glavni predmet bo referat o potrebi povišanja mezd viničarjem, katere današnja draginja najbolj tlačí. Viničarji in viničarke, kolikor vas največ more od blizu in daleč, pridite!

Obveščamo vse viničarje in ostale vinogradniške delavce, kateri nimajo sedaj veljavnih poslovnih knjižic, na pravilnik o opravljanju viničarskega izpita. Osebe, katere hočejo to leto imeti veljavne poslovne knjižice, se morajo na osnovi paragrafa 3 uredbe o službenem razmerju med viničarjem in vinogradnikom (viničarskega reda) z dne 13. julija 1939 (»Službeni list« št. 338—57.) podvreči viničarskemu izpitu. Polagati izpit imajo pravico osebe, katere so stare najmanj 21 let in so zaposlene 3 leta pri vinogradniških delih. Prijave za izpit se morajo do 1. januarja 1941. leta poslati na naslov: Strokovna zveza viničarjev, Ljutomer, da jih ta pra-

vočasno predloži Kraljevski banski upravi. Na poznejše prijave in prošnje se ne bo oziralo. Zato je dolžnost vsakega, ki poslovne knjižice nima, da pravočasno pošlje svojo prijavo.

Načelstvo SZV - ZZD.

Vsem članom, dobrotnikom in prijateljem našega pokreta želi »Strokovna zveza viničarjev« srečne in vesele božične praznike ter blagoslova polno novo leto! Bog živi!

Načelstvo in nadzorstvo

Strok. zveze viničarjev ZZD — Ljutomer.

Sporočamo članom našega Posmrtniskega sklada, da nas je pred par dnevi zapustil ter odšel v večnost naš tov. Mlakar Štefan od Sv. Barbare v Halozah. Svojem se izplača 1000 dinarjev posmrtniske podpore. S tem smrtnim slučajem zapade razpisana zbirka za 117. slučaj, kar naj člani vzamejo na znanje.

Blagajnik.

VINIČARSKI IZPITI

Načelstvo Zveze viničarjev v Ljutomeru poziva tem potom vse tiste vinogradniške delavce, ki želijo prihodnje leto položiti viničarski izpit o strokovni usposobljenosti, da se tozadevno čimprej priglasi podpisani zvezi, katera bi potem vložila skupno prošnjo za vse. V smislu Pravilnika kr. banske uprave, se je za izpite priglasi vsako leto do 31. decembra. Torej sedaj je za prihodnje leto že kratek čas, naj to vsi storijo takoj! Naše organizacijske funkcionarje pa še v temu pozivamo, da naj vsak v svojem okraju viničarske sinove zaradi tega posebej in izrec-

no opozori.

Načelstvo Strokovne zveze viničarjev ZZD v Ljutomeru želi prav iskreno vesm članom in funkcionarjem prav srečne božične praznike ter blagoslova polno novo leto!

ZA RUDARSKÉ UPOKOJENCE

V smislu sklepov ankete dne 27. novembra t. l., ki je razpravljala o možnosti zvišanja pokojnin o rudarskih staro- in novopokojencev, je prijavila Delavska zbornica posebno delegacijo za sprejem pri g. banu, ki je delegacijo sprejel dne 13. decembra t. l.

Delavska zbornica je izdelala posebno spomenico, na podlagi katere je bila izdelana skupna spomenica, ki so jo podpisali tudi delodajalci in Glavna bratovska skladnica.

Gospod ban je delegaciji zagotovil, da bo nujno proučil spomenico in stavljene predloge ter jih skušal v čim večji meri izvesti, ker je odpomoč rudarskim upokojencem res nujno potrebna. Če bo kr. banska uprava v celoti ugodila stavljenemu predlogu, bo Glavna bratovska skladnica lahko že tekom januarja 1941 začela izplačevati predlagane višje pokojnine in doklade.

Kranj

SOCIALNI TEČAJ V KRANJU,

ki bi se moral vršiti pretečeno nedeljo 15. t. m., je moral odpasti zaradi žalovanja po umrem narodnem voditelju **DR. ANTONU KOROSČU.** Tečaj se bo vršil kasneje in bo pravočasno objavljen.

Murska Sobota

VABILO

na

SOCIALNI TEČAJ,

ki ga priredi Zveza združenih delavcev v Murski Soboti v dneh 27. in 28. decembra, v prostorih podružnice na Aleksandrovi cesti (prej Stara kavarna). Tečaj se bo začel 27. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne.

Ker bodo na tečaju predavali prvovrstni predavatelji in poznavalci delavskih razmer, vabimo vse delavstvo naše Krajine, da se tečaja sigurno udeleži. Udeležba za člane ZZD obvezna.

»ZDRUŽENI

SLOVENSKI NAMEŠČENCI«

je nov naziv, ki si ga je nadela organizacija naših nameščencev Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije v Ljubljani. Oblast jim je odobrila tudi nova pravila, ki bodo odgovarjala potrebam organizacije in omogočala čim večji razmah. Organizacija ima že sedaj številne podružnice ter se živahno udejstvuje.

Našim nameščencem želimo, da bi čim bolj razširili svojo stanovsko organizacijo in s svojim organiziranim delom še bolj, kot dosedaj, zboljševali naše socialne razmere.

Majšperk

V nedeljo, dne 22. decembra se vrši v prostorih gostilne Svaršnik ustanovni občni zbor naše podružnice. Vse naše člane vabimo, da se našega ustanovnega občnega bora v obilnem številu udeležijo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi svojim odjemalcem trgovina **Vinko Savnik** Radovljica — Jesenice — Bled

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem **I. del. konzumno društvo** prodajalna Trbovlje II

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi trgovina **A. Jeglič** Lesce pri Bledu

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi osem svojim odjemalcem **I. Delavsko konzumno društvo - Trbovlje - Vode**

Vso srečo v novem letu želi svojim odjemalcem **Kovina d. z. Kranj** železnina, stavbni material, steklenina, porcelan, laki in barve

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem **slasčičarna Arnež** Jesenice

Mic in sečca z neba želi **papirnica „Keekov dom“** Jesenice

Vesele praznike in srečno novo leto želi **Ljudska hranilnica in posojilnica** v Škofji Loki

Vesele praznike in srečno novo leto želi **SLASČIŠČARNA ŠINK - KRANJ**

Se priporoča **restavracija „Jelen“** Kranj

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi **Janka Rant** trgovina - Kranj

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1941 želi vsem svojim obiskovalcem **Kino Društveni dom** Trbovlje

ZADRUŽNA TISKARNA LJUBLJANA TYRŠEVA C. 17 TELEFON ŠTEV. 30-67 Izvršuje vsakovrstne tiskovine za organizacije in društva lepo, solidno in poceni v eno ali več barvnem tisku

Gospodarska zveza trgovina z mešanim blagom družba z omejj. zavezo **Radovljica**

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem **I. delavska konzumna društva na Jesenicah**

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem **Pavla Rabič - trgovina** Kranj - Glavni trg

Čenjenim gostom in odjemalcem želiva prav vesele božične praznike in srečno novo leto! **Franc in Josipina Toni** trgovina in gostilna Rudnik 31 - podr. Ižanska c. 280 - Barje

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem **Poženel Stanko** parna pekarna — Jesenice

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem **Pipan Janez** modni atelje Javornik

Blagoslovljen Božič in mirno Novo leto! **Kmečka hranilnica in posojilnica** Radovljica

Srečen Božič in novo leto želi **Hencik Oblak ml.** mehanik - Celje - Ozka ulica št. 3

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi **Ciril Bajželj** mesar Jesenice

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem in gostom in se priporoča trgovina in gostilna **MARKEŽ** na Jesenicah

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi svojim odjemalcem pekarna **Rozman Franc** Jesenice

Srečen Božič in novo leto želi **B. Pušnik - nasl. Ida Pipan** Celje - Cankatjeva št. 4

Dobro in poceni Vas prehrani

JAVNA KUHINJA

Delavske zbornice v Ljubljani

V prizemlju zbornične palače

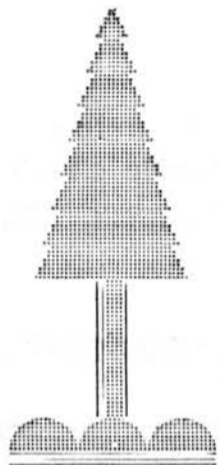
CENE:

Zajtrk	din 2,50
Kosilo	din 6, 8 in 10
Večerja	din 4, 7

Abonenti imajo pri vsakem kosilu in večerji po 1,- din popusta

Prav vesele božične praznike ter srečno in zadovoljno novo leto 1941

iskreno želi — ter se obenem priporoča za nadaljno naklonjenost

Podobnik Franc

trgovina z mešanim blagom, kolesi, nadomestnimi deli in pneumatiko

Rudnik 123 - Ljubljana

VSAKEMU DELAVCU JE ODPRTA POT DO IZOBRAZBE!

KAJTI NAJSIROMAŠNEJŠI DELAVEC SI LAHKO IZPOSODI NAJDRAGOCENEJŠO KNJIGO V

KNJIŽNICAH

DELAVSKE ZBORNICE

V LJUBLJANI, MARIBORU IN CELJU

LJUBLJANSKA IN MARIBORSKA KNJIŽNICA POŠILJATA KNJIGE TUDI NA DEŽELO. — KNJIŽNICE STALNO SPOPOLNUJEJO SVOJO BOGATO ZALOGO LEPOSLOVNE IN ZNANSTVENE LITERATURE Z NOVIMI KNJIGAMI, KI IZHAJAJO NA DOMAČEM IN SVETOVNEM KNJIŽNEM TRGU.

KNJIŽNICE SO ODPRTE VSAK DELAVNIK OD 10. DO 12. URE DOPOLDNE IN OD 5. URE DO 8. URE ZVEČER

V KNJIŽNICE SE LAHKO VPIŠE VSAKDO, KI SE ZADOSTNO LEGITIMIRA

Nova založba

Knjižarna za vse knjige tu in inosemske

Trgovina s pisarniškimi potrebščinami v največji izbiri vseh papirjev, nalivnih peres, risalnih in tehničnih potrebščin

Izbira umetnih izdelkov iz kristala in keramike.

Izvirne slike naših umetnikov

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem svojim gostom

Ljudska kuhinja na Jesenicah

Vesele božične praznike in srečno novo leto - želi

Hranilnica in posojilnica

Jesenice

Najugodnejše Vam obrestujemo prihranke, ki jih naložite pri nas

Mislite na bodočnost in začnite vlagati tudi Vi.

Vršimo vse posle denarnih zavodov

Za vse naše obveznosti jamči z vsem svojim premoženjem in davčno močjo Dravska banovina

Hranilnica dravske banovine

Maribor

Ljubljana

Celje

Ekspozitura Ročevje